

Ha azután az előbb leírt próbákat nem is állítja be, már pusztán az inkubációs naptár szerint irányíthatja a védekezést, tehát nem kell taláalomra permeteznie és nincsen kitéve annak, hogy elmulasztva egy-egy permetezést kárt valljon emiatt.

Annyit azonban az olajfoltok megjelenésének kiszámítása alapján megtehet, hogy legalább a számítás szerint adódott napokon alaposan átvizsgálja a szőlejét, keresve az olajfoltokat és kivirágzásokat. Ez egyben annak a gazdának is módot ad az ellenőrzésre a ki nem lakik a szőlejében, hanem teszem a közeli városban stb., mert így mégis tájékozása lehet arról, hogy mikor kell szőlejének utána néznie a védekezés céljából.

(A növ. szakosztály 1913. jan. 8-án tartott üléséből.)

Textoris Izabella: Florisztikai adatok Turóc vármegyéből.

Blatnicza községnek a turóczi sikságtól egészen a Krizsna havasig terjedvő, változatos határában, nemcsak majdnem minden növény tenyészik, melyet Wagner J. „*Turóc vármegye edényes növényei*” című művében felsorolt, hanem azonfelül mások is szép számmal képviselvek. Ha csak a Gagyer völgyét tekintem is, a természetkedvelők ezen kincsesbányáját, sok mellékvölgyével, bérceivel, szikláival és számos zeg-zugával, meg vagyok győződve, hogy teljes florisztikai kiaknázása még a messze jövő feladata.

Alábbiakban az általam Turóc megyében, főleg Blatnicza környékén gyűjtött növények egy részének neveit sorolom fel, nem említve azokat, a melyek Wagner J. idézett művében foglaltatnak. Az érdekesebb növények legtöbbjét a Magyar Nemzeti Múzeumnak adtam át. A revíziót is ott végezték.

A mely növénynél hiányzik a község neve, azt Blatniczán gyűjtöttem. Könnyebb tájékozódás végett a nagyon hosszú Gagyer-völgynek azt a részét, mely az alsó erdőöri laktól a felsőig terjed, Középgagyernek, azt a részét pedig, a mely a felső erdőöri laktól a Krizsna aláig húzódik, Felsőgagyernek nevezem. A községtől egyenes vonalban délkeletnek húzódó másik nagy völgyünknek neve Dolina. Így nevezi itt mindenki. Ez jóval rövidebb a hatalmasan kanyarodó Gagyernél, de természeti szépségekben épp oly kimeríthetetlen. Ugyancsak a Krizsnára vezet fel.

Dryopteris spinulosa (Müll.) O. Ktze. Legtöbb a Plesovicza nevű heg oldalában.

Dryopteris dilatata (Hoffm.) A. Gray. A Tlsztán, a Felsőgagyer jobboldali magaslatain stb.

Equisetum limosum L. A Pribócz és Károlyfalva közötti nagy tócsában, a *Scirpus Tabernaemontani* társaságában.

Equisetum variegatum Schleich. A gagyeri patak mentén mindenütt.

Lycopodium annotinum L. A Tlszta-hegy Szokolovo nevű részében. Nem magam szedtem: egy öreg favágó hozta nekem onnan. Egészen hiteles adat.

Sparganium ramosum Hud s. A síkságon csendes vízben sok helyt.

Potamogeton natans L. A nagyrákói vasúti állomás táján.

Potamogeton pusillus L. Blatniczán alul bőven. Mosócz mellett is van.

Echinochloa crus galli (L.) R. et Sch. A falun aluli káposztásokban.

Typhoides arundinacea (L.) M n c h. Pribócz mellett.

Phleum pratense L. β . *nodosum* L. Középgagyerben és minden mellékvölgye nyílásában.

Phleum phleoides (L.) S i m k. Leginkább a várhegy tövében.

Apera spica venti (L.) Beauv. Vetésekben gyakori.

Avenastrum pubescens Jess. Igen elterjedt fű, réteken, füves dombokon.

Molinia coerulea M n c h. Főleg a Középgagyer magaslatain.

? *Koeleria eriostachya* P a n ő. Plesovicza. Még 1900-ban szedtem. Nagyon közel áll a *K. pyramidata* ssp. *montana* (H a u s m.) D. T.-hoz

Poa pratensis L. Réten, mesgyén, mindenütt.

Glyceria fluitans (L.) R. Br. A falutól lefelé.

Glyceria aquatica (L.) Whlbg. Előbbivel, de ritkábban.

Festuca gigantea Vill. Főleg a Középgagyerben s oldalaiban.

Festuca silvatica (Poll.) Vill. Inkább a Dolinában. Legtöbb a Prazsena nevezetű hegyi kaszáló felső részében.

Festuca arundinacea (Schreb.) A falun alul, egy csendes folyású kis patak mentén. Láttam sokat a Záhoria nevű erdővágásban is.

Festuca heterophylla Lam. ζ . *mutica* N l r. A Közép- és Felsőgagyerben útszélén, az erdők tövében. A Dolinában is láttam.

Festuca glauca Lam. A Gagyer-völgyön végig az útmelleti sziklákon mindenütt. Más helyeken is igen gyakori.

Bromus Benekeni Syma. Völgyben, erdővágásban közönséges.

Brachypodium pinnatum (L.) Beauv. Több erdőben, seregesen.

Elymus europaeus L. Több helyen a hegyek felé, de leginkább csak szálanként.

? *Carex Pairaei* F. Schltz. Plesovicza. Középgagyer. A tóalaktól nagyobb és nyúltabb terméstömlőjével tér el.

Carex remota L. A gagyeri út mellett gyakori.

Carex tomentosa L. Kerpelény község mellett bőségesen. Láttam Laszkár határában is.

Carex caryophyllea. Latour. A Dolina mindkétoldali bércein.

Carex humilis Leyss. Legtöbbje a Plesoviczán, de van másutt is.

Carex sempervirens Vill. Osztrá, Gyurgyasová, Krizsna stb. Igen bőven.

Juncus conglomeratus L. Turócz megyéből már Margittai is közölte. Több helyt, de nem oly gyakori, mint a következő. Lepellevelei rövidebbek, tokjának púpja alacsonyabb, mint az északeurópai növénynek.

Juncus glaucus Ehrh. Vizenyős helyeken mindenütt.

Luzula silvatica (Huds.) Gaud. A magasabb hegyi tájon közönséges.

Allium scorodoprasum L. A várhegy alatt.

Allium oleraceum L. Inkább a Diel nevezetű mezőkön, kőhalmazban, útszélien.

Lilium bulbiferum L. Krizsna-havas. Szorosan véve, néhány lépésnyire a Krizsna zólyom-liptói gerinczén. De ha ott volt, lehetett vagy lehetne valaha a turóczy részben is! Nagyon meglepett, hogy az itteni kertescskék virágát itt a szabadban is megtaláltam. Sajnos, a következő krizsnai kirándulásom alkalmával már csak vaddisznótúrást leltem a lilium helyén, a hol olyan szépen tenyészett a *Pedicularis exaltata* Bess. társaságában. Azóta utóbbit sem vettem észre a Krizsnán.

Epipogium aphyllum (Schm.) Sw. Meglepően sok volt belőle a Gagyer jobboldali fenyves bércein. Azóta e fenyvesek nagy részét kivágták, de maradt is belőlük, s ott bizonyára terem még az *Epipogium* is.

Rumex conglomeratus Murr. Főkép a Dolinában.

Polygonum amphibium f. *terrestre* Leers. Szántók szélén, leginkább vizek közelében.

Chenopodium rubrum L. A fakó libatop társaságában a faluban.

Ranunculus auricomus L. Szebeszló major felé bőven, a *R. cassubicus* L. társaságában.

Ranunculus paucistamineus Tausch. A síkság csendes vizeiben gyakori.

Ranunculus aquatilis f. *heterophyllus* Wallr. Előbbivel patakunk csendes mélyedéseiben.

Camelina alyssum (Mill.) Thell. (= *dentata* Pers.) Lenföldeken.

Conringia orientalis (L.) Dum. Deánfalvi vetésekben.

Sedum maximum Sut. Szántók szélein és csodálatosképen a Középgagyer Chlapova nevű mellékvölgyében bőven.

Spiraea media Schm. Csupán egy öreg bokrára akadtam 1902-ben a Dolina egyik hegyi kaszálóján, de nemrég ugyancsak a Dolinában láttam, hogy egy egész kivágott hegyoldal tele van vele. Lesz bizonyára más helyen is.

Trifolium ochroleucum L. Szebeszló major felé egy helyen és egy száraz, borókás térségen Mosócz felé.

Tetragonolobus siliquosus Roth. Közel Deánfalu határához. Bőven, míg az előrenyomuló eke ki nem pusztítja.

Vicia pannonica Jacq. és *Vicia striata* M. B. vetésben. Mindkettő valószínűleg csak vendég.

Lathyrus silvestris v. *platyphyllus* Retz. Cserjésben a Dubiny erdővágás mellett, 5 cm széles levélkéekkel.

Geranium pusillum L. Közönséges gyom.

Geranium dissectum L. Szántókon gyakori.

Oxalis stricta L. Igen bőven egy vetés szélén.

Euphorbia villosa W. et K. Nedves réteken.

Euphorbia virgata W. et K. A mosóczi határhoz közel eső mezőkön bőven, utak mellett, az *Euphorbia esula*-val.

Viola mirabilis L. A Chlapova előtt.

Viola Riviniana Rechb. A Plesovicza tövében és másutt.

Viola alpestris (DC.) Becker. Az Osztredek havason valósgós szőnyeget alkot.

Epilobium alpestre (Jacq.) Schrk. A Dolinán a Krizsnára menet, de a hegyi kaszálókon is túl.

Myriophyllum verticillatum L. A nagyrákói vasúti állomás mellett egy tócsában.

Scandix pecten veneris L. Vetésben a szentmáriai dombocon. Mult évben Blatniczán is találtam.

Oenanthe aquatica Poir. Egy tócsában Nagyrákó felé.

Pirola chlorantha. Sm. A Dubiny gerinczéről a keleti lejtőn, a *Cirsium pannonicum* Gaud. és a *Campanula bononiensis* L. vonalán át, lefelé egészen a gagyeri út széléig.

Centaureum pulchellum (Sw.) Druce (= *Erythraea pulchella* Fries). A falu körüli legelőknél bőven.

Cuscuta epithimum Murr. Démutkán, csótéseken, igen el van terjedve.

Lycopsis arvensis L. Kerpelény mellett.

Stachys germanica L. Kerpelény.

Scrophularia alata Gilib. A Dolinán végig ki a síkságra. Mosóc mellett is van.

Veronica scutellata L. Igen gyakori a *V. beccabunga* L. mellett, de az utóbbi mégis sokkal közönségesebb.

Melampyrum cristatum L. A Plesovicza gerinczén.

Melampyrum barbatum W. et K. A Plesovicza alatti vetésben. Csak egyszer láttam.

Orphantha lutea (L.) Kern. A Plesovicza déli lejtője tövében.

Orobanche flava Mart. A Gagylvölgyön végig seregesen, a *Petasites hybridus* és a *Petasites albus* Gärtn. gyökerén.

Orobanche ramosa L. Kenderföldeken.

Orobanche reticulata Wallr. Középgagyer. Leginkább a *Carduus glaucus* gyökerén.

Utricularia vulgaris L. Egy árokban a károlyfalvi legelő-

kön. Virítani sohasem láttam, és az utolsó két évben már hiába kerestem ottan.

Valerianella rimosa B a s t. Vetésekben a mosóczi határnál, gyéren. Ez idén csak három szálára tudtam akadni.

Dipsacus laciniatus L. Legtöbb a Gagyerben a várhegy alatt.

Succisa pratensis M n c h. A síkságon, patakunk balpartja melletti réteken.

Bryonia alba L. A falu körül kerítések alatt és bokrokban gyakori.

Adenophora lilifolia (L.) B e s s. f. *polyadenia* B o r b. Először a Mohosov nevű kaszálón a Dolinában akadtam reá 1897 szept. 5-én. Itt oly nagy mennyiségben terem, hogy a levegő telítve volt kellemes illatával. A következő években aztán a Dolina mindkét oldalán több helyen találtam meg, így a Drienok tövében, az Osztra, Jaszenok hegyi kaszálók aljában stb. Sőt a Dolina kezdeténél is nő, kissé rejtett sziklákon és itt augusztus második felébe esik a virágzása.

Aster tinctorius W a l l r. Főleg a Plesovicza gerinczén, de elvértve más hasonló helyeken is.

Erigeron podolicus B e s s. Gyéren egy közeli erdővágásban.

Inula conyza D C. Szórványosan mindenütt. Először a Chlapovában szedtem.

Cineraria aurantiaca H o p p e. A Turóczbella fölött emelkedő Liszecz hegyen.

Senecio nemorensis L. Legnagyobb mennyiségben a Gagyerben.

Lappa major G ä r t n. Kerti gyom, de van a Gagyerben is.

Lappa minor D C. Legtöbbje a Gagyerben.

Carduus lobulatus B o r b. Középgagyerben, sehol sem nagyobb mennyiségben, de sok helyen. Már a Dolina egy mellékvölgyében is észleltem.

Carduus crispus L. Ritkán a közeli erdővágásokban. Felsőgagyer. Dolina.

Cirsium acaule A l l. Szebeszló és Folkusfalva közt.

Cirsium tataricum W. et G r. (= canum \times oleraceum). Középgagyerben egy csoport.

Cirsium lacteum S c h l e i c h (= palustre \times oleraceum). Igen szépen kifejlett példányokban a Felsőgagyerben.

Cirsium erucagineum D C. (= rivulare \times oleraceum). Szedtem a Felsőgagyerben és egy közeli réten három szép példányt.

Cirsium Candolleianum N a e g e l i (erisithales \times oleraceum). Szórványosan a Gagyerben.

Cirsium praealpinum G. B e c k (erisithales \times rivulare). A Chlapova előtt bőven. Az egész Gagyer tele van a *Cirsium*ok különféle alakjaival s hibridjeivel, de különösen a *C. praealpinum*-nak van sok átmeneti alakja.

Onopordon acanthium L. A neczpáli cigánykunyhók körül és Bálintfalván.

Scorzonera hispanica L. A Chlapova és Prácsova nevű magaslatokon, 45—60 cm magas példányokban.

Taraxacum palustre DC. A határ meg nem szántott, nedves síkságán mindenütt bőven. A Dolinában is megvan.

Lactuca scariola L. Erdővágásokban nagy mennyiségben.

Crepis alpestris Tsch. Főleg a Dolina alhavasi tájától lefelé ereszkedve, a közeli erdővágásokban is; itt rendkívül buján tenyészik.

Crepis tectorum L. Suttói vasúti állomás.

A *Picris Tatrae* Borb. tán sehol sem terem nagyobb mennyiségben, mint a Felsőgagygyerben. Augusztusban messziről sárgállik. Fészkei valamivel kisebbek a tátrai példányokénál.

A *Bupleurum rotundifolium* L. Blatnica környékén gyakori.

A *Sorbus chamaemespilus* (L.) Cr. is szorosan a miénk. 1888-ban hozták le nekem egy gyönyörű vadvirág-csokorban a Dolina Priepaszna nevű kaszálójáról. Egy évvel később magam is szedtem ott három példányt. Igaz, hogy egyszer azután hiába kerestem, de azért hiszem, hogy meg lehetne találni arrafelé. A Fáttrából Borbás is közli.

Meg vagyok arról győződve, hogy további kutatások újabb érdekes eredményekre vezetnének.

(A növényteni szakosztály 1912. évi december 11-én tartott üléséből.)

Blattny T.: Újabb adatok a *Syringa Josikaea* Jacq. fil. elterjedéséhez.

Thaisz Lajos a *Syringa Josikaea*-nak a Magy. Bot. Lapok 1909. évf. 217. lapján¹ 21 lelőhelyét közli, tizenkettőt az északi területről, kilenczet a délről. — Az Ung vízkörnyékéről öt termőhelyet említ, de — miután a bejelentők ugyanazon termőhelyet különböző névvel jelöltek meg — a valóság az, hogy eddig innen csak négyet ismerünk, még pedig:

1. A *Lyutta* folyó mente a Sztanicka-patak és a *Lyutta* összefolyásánál, innen fel és le egy-egy kilométeres szakaszon. [Sóhát (= Csornoholova) és a sztanickai hid közt, utóbbitól 1 $\frac{1}{3}$ km-re, a Holodniszti-réten levő csemetekert kerítése mellé az erdőszet ültette át a sztanickai termőhelyről.]

2. A *Lyutta* folyó baloldali mellékvölgyét képező Bisztricska-patak mente, beömlésétől (429 m.) felfelé 562 m. t. f. magasságig bőven.

3. Kispásztély és Nagypásztély között, a Veliki-patak mindkét oldalán.

4. A Veliki-patak mellékvölgyén Oroszmocsár község területén. A Thaisz által felsorolt lelőhelyek száma 11+9=20.

¹ A *Syringa Josikaea* Jacq. fil. mint növénygeografiai útmutató.